

Tehtävä 2: Loppuosataulukko - Vastaukset

Kysymys 1.

1. Alkuarvot $alku = 1$ ja $loppu = 16$.
2. $keski = (1 + 16)/2 = 9$, $p > t[S[9]..16]$, $alku = keski + 1 = 10$.
3. $keski = (10 + 16)/2 = 13$, $p < t[S[13]..16]$, $loppu = keski - 1 = 12$.
4. $keski = (10 + 12)/2 = 11$, $p < t[S[11]..16]$, $loppu = keski - 1 = 10$.
5. $keski = (10 + 10)/2 = 10$, $p > t[S[10]..16]$, $alku = keski + 1 = 11$.
6. Nyt $alku > loppu$, joten haku päättyi tuloksettomana. Hahmo $p =$ "babaa" ei esiinny tekstissä.

Kysymys 2.

Loppuosa	i	$S[i]$
a	1	13
alinta	2	8
eisvalinta	3	4
hteisvalinta	4	2
inta	5	10
isvalinta	6	5
linta	7	9
nta	8	11
svalinta	9	6
ta	10	12
teisvalinta	11	3
valinta	12	7
yhteisvalinta	13	1

Vastauksessa riittää, että arvoja $S[i]$ kuvaava sarake on annettu.

Kysymys 3.

a) Loppuosa	i	$S[i]$
aacat	1	16
aacatcgatagctagaacat	2	1
acat	3	17
acatcgatagctagaacat	4	2
agaacat	5	14
agctagaacat	6	10
at	7	19
atagctagaacat	8	8
atcgatagctagaacat	9	4
cat	10	18
catcgatagctagaacat	11	3
cgatagctagaacat	12	6
ctagaacat	13	12
gaacat	14	15
gatagctagaacat	15	7
gctagaacat	16	11
t	17	20
tagaacat	18	13
tagctagaacat	19	9
tcgatagctagaacat	20	5

Vastauksessa riittää, että arvoja $S[i]$ kuvaava sarake on annettu.

- b)
1. Alkuarvot $alku = 1$ ja $loppu = 20$.
  2. $keski = (1 + 20)/2 = 11$, $p > t[S[11]..20]$, $alku = keski + 1 = 12$.
  3. $keski = (12 + 20)/2 = 16$, $p < t[S[16]..20]$, $loppu = keski - 1 = 15$.
  4. $keski = (12 + 15)/2 = 14$, $p < t[S[14]..20]$, $loppu = keski - 1 = 13$.
  5. $keski = (12 + 13)/2 = 13$, $p < t[S[13]..20]$, $loppu = keski - 1 = 12$.
  6. $keski = (12 + 12)/2 = 12$, p täsmää loppuosan $t[S[12]..20]$ kanssa.
Hahmo $p = \text{“cga”}$ löydettiin alkaen tekstin kohdasta $S[12] = 6$.

Kysymys 4.

Tehtävän avainkohta lienee havaita, että annetun loppuosataulukon arvot ovat laskevassa järjestyksessä eli mitä aikaisemmaksi loppuosa sijoittuu aakkosjärjestyksessä, sitä suurempi sen indeksi on. Tai toisin päin: mitä pienempi loppuosan indeksi on, sitä myöhempänä se on aakkosjärjestyksessä. Tämän ominaisuuden sekä tehtävän muut vaatimukset täyttäväksi merkkijonoksi käy mikä tahansa suomalaisen aakkoston merkeistä koostuva 8 merkin pituinen merkkijono t , jossa mikään merkki ei ole aakkosjärjestyksessä suurempi kuin sitä edeltävä merkki. Tämän voi ilmaista täsmällisemmin esimerkiksi niin, että kaikilla $i = 2, \dots, 8$ pitää päteä $t[i - 1] \geq t[i]$. Tämä on sekä riittävä että välttämätön ehto minkä tahansa tehtävässä sallituista merkeistä koostuvan vastauksen laillisuudelle.

Vastaukseksi kelpaa siten esimerkiksi mikä tahansa merkkijonoista “hgfedcba”, “öäwwnkkk” ja “mmmmmmmm”.

Kysymys 5.

Tehtävän ratkaisu on yksikäsitteinen: $t = \text{“bbaababbababaaba”}$. Tämä merkkijono voidaan muodostaa esimerkiksi seuraavanlaisella päättelyketjulla:

1. Jos merkkijono olisi $t = \text{“bbbbbbbbbbbbbbbb”}$, olisivat loppuosataulukon arvot, kysymyksen 4 tapaan, laskevassa järjestyksessä. Koska tämä ei päde, on merkkijonossa oltava ainakin yksi merkki “a”.
2. Päätelmän 1 perusteella aakkosjärjestyksessä ensimmäisen loppuosan ensimmäisen merkin on oltava $t[S[1]] = t[16] = \text{“a”}$.
3. Jos pätesi $t[15] = \text{“a”}$, olisi loppuosa $t[15..16] = \text{“aa”}$ aakkosjärjestyksessä toisena. Näin ei kuitenkaan ole, sillä $S[2] \neq 15$, joten $t[15] = \text{“b”}$.
4. Kun ainoastaan merkit “a” ja “b” ovat sallittuja, olisi yhden merkin pituinen merkkijono “b” ainoa merkillä “b” alkava loppuosa, joka on aakkosjärjestyksessä aikaisemmin kuin loppuosa $t[15..16] = \text{“ba”}$. Koska jo tiedetään, että $t[16] = \text{“a”}$ eli merkkijono t ei sisällä loppuosaa “b”, on jokaisen loppuosaa $t[15..16] = \text{“ba”}$ aakkosjärjestyksessä aikaisemman loppuosan ensimmäisen merkin oltava “a”. Koska $S[9] = 15$ eli “ba” on aakkosjärjestyksessä 9:s loppuosa, sitä pienemmillä indekseillä $i = 1, \dots, 8$ pätee $t[S[i]] = \text{“a”}$. Nyt saatiin täydennettyä merkkijonoon merkit $t[13] = \text{“a”}$, $t[3] = \text{“a”}$, $t[14] = \text{“a”}$, $t[11] = \text{“a”}$, $t[9] = \text{“a”}$, $t[4] = \text{“a”}$ ja $t[6] = \text{“a”}$.
5. Toisaalta jokaisen loppuosan, joka on aakkosjärjestyksessä loppuosan $t[15..16] = \text{“ba”}$ jälkeen, on alettava merkillä “b”. Siten indekseillä $i = 10, \dots, 16$ pätee $t[S[i]] = \text{“b”}$. Nyt saatiin asetettua loput puuttuvat merkit $t[12] = \text{“b”}$, $t[2] = \text{“b”}$, $t[10] = \text{“b”}$, $t[8] = \text{“b”}$, $t[5] = \text{“b”}$, $t[1] = \text{“b”}$ ja $t[7] = \text{“b”}$. Lopputuloksena syntyi merkkijono $t = \text{“bbaababbababaaba”}$.